

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerje pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, inžen Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.— Naročnino je plačevati naprej na naročbo brez priloge naročnine se sprava se ozira.

Posamezne številke se dobivajo v predajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. inžen Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računo po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 18. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovane se ne sprejemajo. Rokopisne ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema uredništvo ulice Molino pri sebi št. 3. II. nadat. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst. Odpre reklama čije se prošje poštnino.

„P. edinosti je moč“.

VABILO

na javni narodni shod,

ki ga sklicuje pol. društvo „Edinost“

v gostilni „Gospodarskega društva“ na Greti.

v nedeljo, dne 13. t. m. ob 3¹/₂ uri popoldne.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo mestnega svetovalec in dež. poslanca g. Frana Dollenza.
3. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
4. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ sklicuje zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeležijo teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 8. decembra 1896.

v Rocolu.

(Dalje.)

Za besedo se je oglašil dr. M. Pretner: Rocol je eden najvažnejših in največjih krajev okolice. Mesto se širi vedno bolj in s tem pridobiva ta kraj večje važnosti. V razmerju se številom prebivalstva bi morala biti danes še veliko večja udeležba. Koliko jih danes ni tukaj, kjer je najlepša prilika za izrekanje pritožeb! Človek bi moral misliti, da je Rocol najsrečnejši kraj. Je-li pa res tako? Ni! Tako velik kraj, pa nima ni svoje osnovne šole, nima cerkve, nima nikake poljedelske šole in nima niti svojega poslanca. Ravno Rocol je najbolj zanemarjen. Polje je malo obdelano, zanemarjeno je šolstvo, v cerkvenem pogledu ste zanemarjeni in prav nič ni preskrbljeno za negovanje verskega čuta in prave vzgoje. Cerkev so pač začeli zidati, ali ne hote jo dozidati, ker se boje, da bi se v njej oznanjevala božja beseda v vašem materinem jeziku. Ali je prav tako? Ali je prav, da je šolstvo tako zanemarjeno? Kdor

dandanes nič ne zna, ta je revež. Povsod po svetu se dandanes skrbi za vzgojo mladine, a povsod so prepričani, da otrok se more res kaj naučiti le v svojem materinem jeziku. In tu? Niti jedne osnovne šole nimate. Ako bi se krepko potegnili za svoje potrebe, bilo bi gotovo drugače. Zahtevati treba torej. Zato predlagam nastopni resoluciji:

I. Zborovalci na javnem shodu v Rocolu prosijo slavni magistrat, oziroma visoko vlado, da se jim čim prej dozida že zapričeta župna cerkev.

II. Zborovalci na javnem shodu v Rocolu prosijo slavni magistrat, oziroma visoko vlado, da se jim čim prej zasnuje četrterazredna šola slovenskim učnim jezikom.

(Burna pohvala.) Resoluciji sti se vsprejeli soglasno.)

Dr. Rybář: Na današnjem shodu se je že mnogo govorilo o slavnem magistratu. A ne le danes, ampak tudi na prejšnjih shodih se je govorilo in vsaki dan se govori o tem magistratu. Človek, ki je prišel od zunaj in ki ne pozna razmer, bi utegnil vprašati: kdo pa je ta „gospod magistrat“. (Hrupna veselost.) Velik gospod mora biti to, nad katerim ni gospodarja. In res mislijo ljudje in magistrat sam si menda domišljuje, da

je sedel pri jedni sami čaši rakije. Seveda bi si bil takoj lahko mislil, da ne namerava nič dobrega. . .

Ves ta čas se Stojadin Delimirovič ni ganil z mesta. Sicer je videl in slišal hrup okoli sebe, a si ga ni mogel razložiti. Mrmral je nekaj predse, a bile so besede brez zveze in pomena. Samo tisti hip, ko je starec napadel popa, je skušal ustati s stola, a tega ni bil več zmožen, marveč se je znova zgrudil nazaj na stol, od vina težko glavo povesil na mizo in tako tudi zaspal.

IV.

„Stojna, dste moje“, je rekla stara Mitra tisti dan po prazniku sv. Ilije ljubki hčeri svoji, „ženi mi naših par ovac na plano in glej, da ne bodo uhajale v škodo. Dovolj smo že plačali globe. Tvoji bratje so danes v gozdu, da posekajo nekaj vozov lesa, jutri pa morajo v mesto, v hiši nam manjka luči in soli. In oče — oče pač zopet spi. Še vedno ni prespal sinočnje pijanosti.“

Mitra je vzdihnila. Stojna je ustala ter se odpravljala. Goste, bujne lase je česala čez pol glave; polne prsi je zakrival ličen robec in volneno krilo je nekoliko izpodrecavala, kakor je navada poštenim kmeticam, da ga ne umažejo pri hoji. Potem je vzela preslico ter šla na polje, kakor jej je bila ukazala mati.

ima on več besede, nego vlada. Naj mu namestništvo in ministerstvo ukazujeta, kar hočeta, on se ne briga za to. Ali če si stvar dobro ogledamo, uverimo si kmalo, da magistrat ni tako grozno velik gospod. Magistrat je le urad za občinske stvari in nič drugega. Mestni zbor treba urada, ki izvršuje njega sklepe. Magistrat je le organ mestnega zbora, a njegovi uradniki so plačani od vse občine.

V mestnem zboru sedi 54 svetovalcev, 48 iz mesta in 6 iz okolice. A oni iz mesta niso vsi jednega menenja, ampak razdeljeni so na progressovce in konservativce. Med temi je večer prepir. Gospodarijo pa navadno progressovci, ker oni znajo najbolj kričati, dočim konservativci vedno le čakajo na pomoč od vlade in od nas Slovanov.

In vendar bi lahko bilo drugače. Vemo sicer, da konservativcem ni mogoče, da bi zmagali na vsej črti, ali v dveh mestnih razredih bi lahko zmagali, ako bi hoteli delati energično in zložno z nami! Ako bi konservativci imeli dva mestna razreda in progressovci tudi dva, potem bi odločevali okoličanski zastopniki v prid konservativcem! Videli bi potem, da gosp. magistrat ni tako velik „gospod“, kakor se dozdeva zdaj. In trebalo bi res, da se poruši moč progressovcev, kajti le ti pričakujejo vse dobro le od Italije.

Žal, da dosedaj ni moglo priti do takega preobrata, ker nam tudi konservativci niso bili prijazni. No, v najnovejši čas se nekaj dozdeva, kakor da bi se hoteli reorganizovati. Morda, da so uvideli sedaj, kako neumestna in zgrožena je bila njih dosedanja taktika. Ako bi so spametovali, bi bilo morda možno pogajati se z njimi. Potem — kakor rečeno — bi tudi magistrat zadobil vse drugačno lice. Sedaj so nam vsi uradniki skrajno nasprotni, ker jim ukazujejo progressovci. Ako pa pride do drugačne večine v mestnem zboru, trebalo bi čistiti med uradništvom na magistratu. In od tega bi imela korist v prvi vrsti okolica. Jasno je torej, da okoličan, ki dela proti nam, dela proti sebi. — Žal, da jih je le preveč takih,

Precej na to je stopila v hišo stara ženica iz sosesčine. V rokah je imela kos platna in šivanje. Videlo se jej je, da se misli nekoliko pomuditi, če prav je bil že blizu poldne.

„Bog ti pomози, Mitra,“ je velela vstopivši ter se takoj spravila v kot pri ognjišču, nasproti prijateljici, ki je pripravljala kosilo.

„Bog povrni, draga Stana! Sedi!“

Stara kumica je sela, razgrnila pred sabo platno ter pričela šivati. Tam pa tam je pa pogledala Mitro tako, da se je videlo, da ima nekaj povedati, a čaka ugodne prilike. Bila je teta sodnika Begosava.

„A kje ti je Stojadin, kumica? Koliko časa ga že nisem videla? Aj, aj! In tudi on se je postal in osivel, skoro ga ni več poznati. Da, da! In kak moč je bil!“

„Ravnokar je tu upihal ogenj, potem pa je šel ven. V skednju bode, ali pa v slivnjaku.“

„Goto, gotovo, kumica! Ali si pa tudi že čula, kaj je napravil strijc nesrečnega Rake? Tisti stari norec — Mila Mutibarid?“

Mitra je pogledala sosedo zlovoljno, a molčala je. Poznalo se jej je, da jej je bil nadležen kumičin obisk. (Pride še.)

PODLISTEK

Krivoseška gostilna.

Srbaki spisal Gjuro Jakšić; preložil A. B.

Ko se je starec osvobodil sodnikovih pestij, potegnil je nož izza pasa — kakor ga navadno nosijo kmetje — zavihnil ga nad sodnikom in bi ga bil zaklal, da mu ta hip ni gostinčar prestregel roke. Sodnik in pop pa sta jela kričati z jednim glasom:

„Pomagajte, ljudje, pomagajte! Morilci, tatje!“

Gostilniški hlapci, vzbudivši se o tem vrišču, so planili v sobo gologlavi in bosi, in ko so videli starca, kako je tu stal blede, besen, brez pokrivala, in z nožem v roki, vrgli so se nanj, izvili mu nož, zvezali mu roke na hrbtu s konopci in ga tako neusmiljeno vlekli za ooge, da je zastokal.

„V pasjo luknjo z njim“, je kričal sodnik, in ko se zdani, popeljemo pred načelnika zločinca, razbojnika, tatu!“

„Antikrista!“ je pristavil pop.

„A kako je bilo mogoče, da poprej ničesar nisem opazil?“ je jadikoval gostilničar. „Malo je manjkalo, da lopov ni napravil velike nesreče! Ogledaval sem si ga popoldne; cele štiri ure vam

ki se ne dajo prepričati o tem; drugi so zopet plačani, da delajo proti nam, ali pa se boje! Ravno v tem okraju je bila večina takih, ki so si izvolili Mauronerja svojim poslancem.

Da je temu tako, kriva je zaspanost v našem ljudstvu; kriva je okolnost, da premalo cenimo sebe in preveč nasprotnika. Le preveč je takih, ki se sramujejo svojega jezika in nočejo priti do spoznanja, da narodnost in jezik sti svetlinji, kateri treba braniti v prvi vrsti. „Piccolo“ nam očita v nekem članku, da mi sovražimo Italijane, da smo proti mestu. Nikakor ne. Mi spoštujemo, kar je dobrega med njimi, mi se tudi radi učimo od njih. Ali, če tudi spoštujem tujca in se učim od njega, zato ne treba še, da bi zaničeval samega sebe. (Pohvala.) Ako imajo oni dobrih stvari, pa imamo tudi mi svojih dobrih strani. Ako bomo tudi mi spoštovali sami sebe, postanemo močje in prenehamo biti — sčavi, sužnji! Torej: le ne bati se! Saj tudi državni zakoni branijo naša prava, ka or jih zagotavljajo drugim. Kar nam torej zagotavlja zakon, tega ne smemo zametati sami, ampak braniti moramo. — Lahj ljubijo svoj jezik. Prav je, kdo bi jim zameril to? Ali, kar jim mora zameriti vsak pošten človek, je to, da pri tem brez potrebe sovražijo naš jezik in zaničujejo nas. Ker pa okoličani le preradi molče k temu, dobivajo oni vedno več poguma. V tem greše močno okoličani. Ako bi se postavili v bran, prenehalo bi kmalo zaničevanje. Postavljati se moramo torej po robu vsakomur, ki nas hoče žaliti. Ako je žaljen kateri-si-bodi okoličan, postaviti se moramo vsi na njegovo stran, da bodo videli nasprotniki, da smo vsi za jednega, jeden za vse. Sosebno pa nam je to dolžnost, kadar je žaljen kateri naših prvakov in odličnjakov, kakor se je zgodilo nedavno bivšemu zastopniku Ivanu Goriupu. (Živio-klici Goriupu.) Človek bi moral misliti, Bog ve kaj je storil ta gospod, da so tako zrohneli nad njim! V resnici pa ni storil družega, nego da je primerno zavrnil onega drzneža, ki je rekel, da so bili vaši predniki razbojniki, ki so prišli tu doli ropat in požigat. (Vskliki ogorčenja.) Reči smemo torej, da je Goriup prav imel. Nikakor ne bi bilo prav, da bi rekli vi danes: kaj nas to briga, saj Goriup ni naš poslanec! Ne, vi ga morate braniti, ker je okoličanski poslanec in se je potezal tudi za vaše koristi. Ali pa je morda g. Mauroner vaš pravi poslanec? Ako bi bil on pravi zastopnik vaših koristi, prišel bi danes sem in bi povedal, kaj je storil za vas dobrega. Saj je vsakemu dana priložnost, da pove, kar mu je na srcu. Poslušal naj bi nas in zavrnil naj bi nas, ako stvar ni taka, kakor trdimo mi. Ako bi nam dokazal, uklonili bi tudi mi svoj tilnik; ako bi se mu to ne posrečilo, povedali bi mu pa mi, kar mu gre. Ali njega ni danes tukaj, ker ni vaš zastopnik kakoršen bi moral biti. Saj je bilo tudi res prepuščeno le našim okoličanskim zastopnikom, da so se potezali za koristi okolice. Med istimi je bil vsikdar tudi bivši poslanec Goriup. Prosim vas torej, da pritrdite tudi vi resoluciji, ki je bila sprejeta na vseh shodih, in ki se glasi:

„Javni shod drugega okraja v Rocolu protestuje odločno zoper postopanje večine mestnega zbora proti bivšemu poslancu, gosp. Ivanu Goriupu“.

(Pohvala, ploskanje in živio-klici gosp. Ivanu Goriupu.) Resolucija se je sprejela soglasno.

(Zvršetek pride.)

O naših odnošajih.

Govor posl. dra. Laginje v seji zbornice poslancev na Dunaju dne 5. decembra 1896.

Visoka zbornica! Poskusiti hočem najprej, da katero rečem o tem, kar je v proračunu, in potem katero o onem, kar ni v proračunu. Kar se dostaje prvega, si dovoljujem najprej opazko, da tudi jaz, kakor je storil proračunski odsek, pozdravljam kakor veselo prikazen, da je naš proračun za leto 1897. v prvič razdeljen na dva dela, namreč v redni proračun in v takozvani investicijski proračun. Ako bi bil le količkaj zadovoljen s proračunom, kakor se nam isti predlaga, moral bi reči takoj ob tej priliki, da sem ponosen na ime onega, ki je uvel to novo razdelitev, kakor smo ponosni na neko drugo slovansko ime, ki nas spominja na dosego ravnotežja v našem državnem gospodarstvu. (Pohvala.) Ta razdelitev je, kakor pravi proračun-

ski odsek sam, še le v procesu nastajanja in je možno reči marsikaj za in marsikaj proti.

Jaz sem sledil, kolikor mi je bilo mogoče, dotični razpravi v proračunskem odseku, in prišel sem do uverjenja, da gospodje sami niso mogli priti na jasno o tem, kaj vse da spada v redni proračun in kaj bi bilo uvrstiti v investicijski proračun. Ker torej stvar, kakor rečeno, še ni določena, dovoljujem si povedati tudi svoje menenje o tem. Menim namreč, da se moramo tu spominjati dvojne naloge, katero je opravljati državi, namreč pravih državnih poslov ali državnih nalog in pa onih nalog, katere vrši država kakor velik gospodar, in katere bi na vse zadnje lahko opravljalo kako privatno podjetje.

Vsi izdatki, ki se nanašajo na prvi del nalog države, morajo priti po mojem menenju v redni proračun, vsi drugi izdatki pa bi morali priti v proračun za investicije. Da govorim in konkretno, menim: ako imamo okrajna glavarstva, druge okrajne oblasti, deželna predsedništva, namestništva, razne sodne oblasti itd. — in to spada k pravi državnim nalogi —, moramo imeti tudi za to potrebna poslopja.

Ako se torej ta poslopja napravijo v imenu in na račun države ali se plačuje najemščina za to, tedaj je smatrati to kakor izdatek, ki spada vedno in izključljivo le v redni proračun. Nasprotno pa bi moralo priti v proračun za investicije vse drugo, kar spada h kakemu državnemu podjetju, katerega pravo za pravo ni smeti smatrati kakor državno nalogo, ampak, katero bi lahko vodila kaka privatna oseba ali kako drugo podjetje, kakor n. pr. pošta, brzozjav, železnice itd.

V zvezi s tem bi bilo vprašanje razdruževanja rente, namenjene v pokritje potrebščine proračuna za investicije.

Jaz bi bil namreč tega menenja, da bi tudi ta rent morala biti razdružljiva, kajti investicija nas ne opravičuje le v to, da mislimo na bodoče obresti, ampak bi morala — ako je dobro naložena in jej je rešiti kako narodno-gospodarsko nalogo — nositi nekoliko več nego obresti, torej bi morala donasati tudi neki znesek za amortizacijo dolga, ki se je napravil za to. Ker torej, kakor rečeno, še ni določena meja med tem, kar ima priti v redni proračun in med tem, kar ima priti v proračun za investicije, menim, da ne bi storila slabo visoka finančna uprava, ako bi sklicala, tudi iz izvenparlamentarnih krogov, enketo strokovnjakov, kateri enketi bi bilo postaviti temeljna določila, po katerih naj bi se ta ali ona postavka uvrščala ali v redni ali pa v proračun za investicije, in enketa naj bi nam podala nekako eksemplifikacijo v proračunu za leto 1897. Jako poučno bi bilo za bodočo zbornico, ako bi imela pred seboj takov operat, ko se jej predloži proračun za leto 1898.

Kar jako pogrešam v proračunu ali pravo za pravo v poročilu proračunskega odseka, je to, da slavni odsek ni izjavil svojega menenja o dveh velikih vprašanjih, s katerima se moramo baviti, kateri bi se morali rešiti na vsaki način; ali da ni vsaj stavil vprašanja do visoke vlade, da bi ista enkrat jasno in razločno označila svoja stališča glede na ti vprašnji.

Jaz mislim namreč na vprašanje uravnave jezika in pa na vprašanje reorganizacije političke službe sploh. Neoporečno je, da ta visoka zbornica porablja morda velik del svojega dela in svojega časa za uravnanje jezikovnih odnošajev v različnih pokrajinah in v vsej državi. Menim, ako bi se toliko stranke, kolikor vlada hotela postaviti na to stališče, jedino odgovarjajoče pravičnosti, ne bi trebalo državnemu zboru toliko baviti se s temi vprašanji; poslednja bi se morala rešiti kakor vprašanja brezpogojno pripoznanih človeških pravic. In potem bi se bavili z drugimi koristnejšimi vprašanji.

Nisem tega menenja, da naj bi to vlada prepuščala posamičnim strankam. Možno, ki vsakodobno predstavljajo stranke, so vezani na gotove obzire, tako, da njih tozadevni nameni ne morejo priti do prave veljave pri njih strankarskih somišljenikih. Jaz sam občutim to.

Popolna jezikovna ravnopravnost se pa mora izvesti.

Gospôda moja! Pred meseci sem bil v Sa-

rajevu in ogledal sem si med drugim tudi šolo za umetniško obrt, v kateri domači mohamedani — pripadajoči, kakor znano, istemu plemenu, kateremu pripadam tudi jaz — vrše svojo visoko razvito industrijo po uzorcih, prirejenih po pravih umetnosti. Tu sem videl mojstra, ki je zlatil kos namizne priprave, in sem ga vprašal, da-li so se že prilagodili odnošajem, da-li se jim šola ne vidi kakor nekaj izrednega? „Nasprotno“, rekel mi je mož, „privadili smo se šoli. V nas imamo pripevedko, da so morali medveda za ušeca vleči do medu, a ko je pokusil, ga niso mogli spraviti preč niti z uprego volov.“ (Veselost in prav dobro!) Tako določno je mož dal izraza misli, da so se udali novi šoli napredka. Z določenjem §. 19 drž. osn. zakonov, po katerem so vsi narodi jednopravni ozirom na svoj jezik, kakor na glavni znak svoje narodnosti, je vlada dovela slovanskega medveda do medu in sedaj nas ni možno več odtirati od medu. Pokusili smo slast narodnega razvoja in narodnega življenja. To sladčico hočemo uživati še nadalje in hočemo izprazniti to posodo do kraja. (Živahna pohvala.)

Nekaj sem omenjal popred o pravičnosti. Prepričan sem, da o tem vprašanju mora vladati le pravičnost, toda popolna pravičnost in da bi morale slednjič sprevideti to vse stranke te visoke zbornice. Posamične oaze, ki so nasprotno temu, se poizgubé, potem se porušijo zidovi takih utrdob, kakor so se porušili nekdanji zidovi Jeriha pod glasom trobent in si je mesto osvojila masa, ki si je še-le iskala domovine.

Mi imamo domovino, nam je ne treba iskati, odpraviti nam je le zapreke, ki ovirajo popolno enakopravnost, ter dati podreti one zidove, ki ovirajo v tem avstrijske narode. (Prav dobro!)

V tem zmislu je naši vladi vršiti veliko nalogo, katere se ne sme in ne more braniti, ampak prednjačiti mora dobrim izgledom in velika masa avstrijskih narodov bode sledila po tej poti.

Jaz sem opisal kakor precej radikalen mož, toda rečem vam odkritosrčno, da bi nas desaviral masa naroda, ako ne bi hoteli slediti temu koraku, jaz sam ali kateri radikalni Nemec, Čeh ali Poljak.

Prebivalstvo zahteva enakopravnost, ker le-ta, seosebno pa svobodna uporaba svojega jezika, pripada, kakor rečeno, k naravnim zakonom človeštva. (Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 11. decembra 1896.

Državni zbor. Zbornica poslancev je sklenila včeraj, da je preiti v podrobno razpravo o proračunu. Za prehod so glasovali tudi jugoslovanski poslanci. Tekom razprave je podal finančni minister jako važno izjavo: med investicijami bližnje bodočnosti je navel tudi drugo železniško zvezo Trsta kakor veliko gospodarsko, a deloma tudi političko potrebo. Generalni govornik proti, dr. Herold, je rekel med drugim, da se češko vprašanje reši sodelovanjem Nemcev ali pa tudi brez takega sodelovanja. Od te zbornice nimajo Čehi ničesar pričakovati.

Še nekaj o krščanskih socijalistih. Pišejo nam: Brezpogojno smo soglašali z vašim člankom, v katerem ste nedavno opravičevali predbacivane vam „simpatije“ do krščanskih socijalistov. Tako je in ni drugače: krščanski socijalisti nemške narodnosti so za nas v narodnem pogledu vsakako zlo, kakor so bili nemški liberalci vsikdar najhujše zlo; ali gospodarska načela krščanskih socijalistov smemo podpisati tudi mi Slovenci vsaj v glavnih potezah, dočim vemo o gospodarskih načelih liberalcev, da so bila v prokletstvo širšim in nižjim slojem; da so ugonobila malega trgovca in malega obrtnika in da so konsumenta iz delavskega stanu neusmiljeno poganjala v krempije o deruhov. In iz teh krempiljev ni bilo rešitve, kajti izvičevaltji gospodarskih načel liberalizma so umeli izbornu balancirati na ostrini noža pravice in naj so se stokrat doteknili z rokavom tega ali onega kazenskega §.—, izvili so se navadno vendar-le roki pravice. Tako je bilo liberalno zakonodajstvo. Zato so se tudi upirali z vsemi štirimi zakonu o uredbi takozvane kupčije na obroke. Pri tej kupčiji se razni sleparski agentje nastavljali pasti na vse strani onim nesrečnim, ki so jim prišli v pest.

Z gospodarskega stališča nismo torej mogli drugače nego veseliti se na gibanju, ki je imelo

namen, pristnici peroti židovskemu liberalizmu. Ako torej vzamemo skupni sliki liberalcev in njih krščansko-socialnih nasprotnikov, moremo reči: da so krščanski socialisti manj zlo.

Tako ste se opravičevali vi v omenjenem članku in priznati Vam moram, da je Vaša argumentacija slonela na solidni podlagi, na podlagi nepobitnih dejstev.

Ali reči Vam moram, da Vaša argumentacija v prid stališču, na katero ste se postavili oziroma na krščansko-socialno gibanje, še ni popolna. V podkrepljenju Vaših nazorov o krščanskih socialistih ste pozabili povedati, da je dosedaj ni bilo skupine v Nemcih, ki bi se bila postavila na tako korektno stališče oziroma na narodnostne in političke odnose v Primorju — in ki bi bila tako odločno, tako odkrito, tako brez ovinkov pripoznala, da se Slovani v Primorju godé krivice v narodnem, političnem in gospodarskem pogledu — in ki bila tako odločno povdarjala nujno potrebo, da se zasnúje drugačen vladni zistem v teh deželah — kakor so storila krščansko-socialna glasila!!! In ako pridodamo še, da je dr. Lueger gledé naše balkanske politike v jednom svojem glasovitem govoru želel take sméri, kakoršne si moramo zeleti mi Slovani, in ki bi bila v diametralnem nasprotju z madjarskimi tradicijami naše dosedanje vnanje politike: potem smo povedali dovolj v dokaz, da nikakor niste bili tisti „najivni“ politiki, kakor se Vam podtika, ko ste se veselili, da je na mesto velikega zla stopilo — manj zlo!

Italijanska poslanska zbornica je imela včeraj jako burno sejo. Vzrok razburjenosti je bila interpelacija poslanca Macole gledé dejstva, da so dobili nekateri viši častniki odlikovanja, dasi so se pokazali v Afriki nesposobni. Isti interpelant je jako rezkimi besedami napadel bivšega vojnega ministra, generala Mocennija, zaradi tega, ker je le-ta odpotoval v Avstrijo in Ogersko, se udeležil v Budimpešti dvornega banketa in se zabaval, v tem, ko je bila vsa Italija vtopljená v žalosti zaradi katastrofe pri Aba Garimi. Mocenni se je branil jako razdraženo, izjavivši, da je vsprejel povabilo cesarja Frana Josipa kakor čast, izkazano vsej vojski italijanski. Nekateri poslanci skrajne levice so se prepirali s poslanci centra; psovke so gumele sim in tje in že je bilo videti kako pretečo pest. V očigled tej napetosti je predsednik Villa pretrgal sejo. Ko je seja zopet pričela, sprla sta se člena centra, poslanca Ferri in Santini. Poslednji je pozval Ferrija na dvoboj, toda le-ta je izjavil, da mu njegova načela branijo boriti se s kom.

Slednjič, ko so se pomirili duhovi, bilo je par kratkih interpelacij o javnih delih in zatem se je sklenilo, da bode v ponedeljek razprava o interpelacijah Gallija in Cavallottija gledé objave dokumentov, tičočih se preiskave o uporabi denarja, namenjenega onim, ki so bili trpeli škodo vsled potresa.

Španija na Kubi. Iz Havane je došlo poročilo v New York, da so Španjski vojski te dni v krvavi bitki premagali vojsko Antona Macea, vodje upornikov na Kubi. Maceo je padel. Vest o smrti Macea se potrjuje službeno iz Madrida. Govori se, da je general Weyler, vrhovni španjski poveljnik na Kubi, ranjen.

Različne vesti.

Jutranji shod. Jutri bode shod na Greti — prvi v IV. okraju. Na shodu bode poročel deželni posl. g. Dollenz, a poleg tega bode na dnevnem redu tudi druge točke, o katerih se je razpravljalo na vseh shodih tržaške okolice. Rodoljubnih Rojancanov in Barkovljanov menda ni treba še posebno pozivati na ta shod, ampak kar računati smemo na veliko udeležbo. Shod se bode vršil v gostilni „Gospodarskega društva“ in prične ob 3 in pol uri popoldne.

Novi škof krški, msgr. dr. Anton Mahnič, odpeljal se je predznočjem preko Trsta na Dunaj, kjer ga Nj. Vel. cesar sprejme v avdijencijo.

Rendić odlikovan. Knez Nikola črnogorski je podelil slikarju g. Emilu Rendiću viteški križec Danilovega reda.

Ali res le nepremišljen čin? V zadnjem izdanju smo povedali, da je zadela deloma jako stroga kazen osemnajstoro učencev VIII. razreda

na tukajšnjem komunalnem gimnaziju. Tukajšnji poluoficijski „Triester Tagblatt“ poroča o stvari: Profesor dr. pl. Luyk — jako človekoljuben in blag učitelj — je pokaral nekatere učence, ki stremé za tem, da bi bili osvobojeni zrelostnega izpita iz zemljepisja in zgodovine, radi kričečega nepoznanja avstrijske geografije ter je odredil, da naslednjo soboto izpraša iste še enkrat iz navedenih dveh predmetov. Na ta opravičeni ukor so odgovorili dotični učenci s tem, da v soboto niso prišli v šolo in da se v posebnem pismu do ravnatelja zatožili imenovanega profesorja, izjavivši zajedno, da pridejo popoldne osebno pred ravnatelja zagovarjat se. In res se je popoldne sestavil zapisnik, v katerem so utemeljili svoje pritožbe. Istotako je prof. Luyk pismeno opravičil svoje postopanje nasproti dijakom. Tudi v ponedeljek je bilo med poukom rečenega profesorja pojavov upornosti. Istega dne so imeli profesorji konferenco, na kateri so sklenili po daljšem posvetovanju, da se izključita iz zavoda dva kolovodje, glede jednega pa so odložili odločitev. Ostali so dobili po 16 ur zatvora in pa dobe v semestralnem spričevalu noto „neprimerno“ o npravnem vedenju svojem, čemur bode posledica ta, da neube štipendije in da bodo morali plačati šolnino tudi oni, ki so bili oproščeni. To težko, toda pregrešku primerno kazen treba le odobravati, ker stori konec in postavi jez morebitnim nadaljnjim poskusom upornosti“.

Tako posnemamo iz nemškega lista. Dotični svoji notici je dal „Triester Tagblatt“ naslov „Unbedachter Jugendstreich“. Ali je res vse povedano s tem? Ali pa ni morda v dogodku označen duh, ki ga zanaša v mladino ves tržaški komunalni zistem, sosebno pa ono časopisje, ki služi temu zistemu? Mladina je nepremišljena, gotovo. Ali pa ni tem nujnejša potreba, da se jastrebovim očesom gleda na prste onim, ki zlorabljajo to nepremišljenost in zavajajo mladino na slaba pota? Onim, ki navajajo mladino, da ob izvestnih dnevih uprav demonstrativno pohaja po ulicah z izvestnimi cveticami, pripetimi na suknjah, mesto da bi se učila? Ali bodisi kakor hoče — tudi ta dogodek mora le vspodbuditi našo naučno upravo, da kolikor le možno povspeši akcijo za poddržavljenje naših komunalnih srednjih šol.

Te dni se je dogodila v Trstu še druga in veliko grša demonstracija; in to na dan godu naše presvetle cesarice in od strani slušateljev trgovinske akademije. Ker se pa bode menda govorilo o stvari na drugem mestu, molčimo za danes o tem.

Ta duh upornosti in neojalnosti pa ni prišel v mladino od sinoči do davi, ampak je plod dela daljše dobe.

Za Božičnico so darovali: Karolina Ipavic v sv. Križu 2 K., A. P. 2 K. in I. P. 1 K.

K poneverjenju občinskega denarja v Motovunu piše „Naša Sloga“: „Mi smo se opetovano obrnili do vladajoče klike italijanske ter do nje glavnega glasila, da bi nam povedali, kolike je resnice na tem, da je v Motovunu poneverjenega občinskega denarja — kakor pravijo nekateri: 14000, kakor pravijo drugi 32000 gld., in kakor pravijo tretji — še več! Gospóda molče kakor riba v vodi, a njihova klepetulja, poreška baba, piše in laže o vsem, ali ne črhne o poneverjenju občinskega denarja v Motovunu. Ta molk nam je najbolji dokaz, da je vsakako zmanjkalo občinskega denarja, da je poneveril istega kateri pristaš baba in da se je to dogodilo pod upravo katerega nje pristaša.“

Ako smo dobro obveščeni, bila sta nedavno v Motovunu gospóda Campitelli in Ghersina, deželni glavar in ravnatelj računovodstva pri deželnem odboru. Ta dva gospóda sta gotovo došla v Motovun, da se prepričata, koliko je resnice na glasu ljudstva o poneverjenju v občinski blagajni. Nadalje smo doznali, da je dež. odbor poslal tja svojega uradnika, da pregleda račune, torej ni dvombe na tem, da so gospóda v Poreču in v Motovunu že na čistem, ali se je storilo ali se ni storilo poneverjenje občinskega denarja v Motovunu.

V pomirjenje tamošnjega ljudstva prosimo torej deželnega glavarja, preavitlega gosp. viteza Campitellija, ki sicer ni, hvala Bogu, skop v besedah — da nam pove potem svojega glasila, koliko je resnice na glasovih o poneverjenju v Motovunu?*

Toliko „Naša Sloga“. Mi bi pa še dostavili vprašanje: kaj vse bi storili ta gospóda, ako bi se kaj takega dogodilo v kaki hrvatski ali slovenski občini? Ne, saj ne treba kaj takega. Saj v naših občinah zadošča že vsaka najmanja nepravilnost, da rohne po časopisih, da deželni odbor v Poreču pošilja najstrožje fermane, da kličejo po policiji in po komisarju za dotično občino. Pri tem pa treba pomisliti še to, da so vse one zamude, malenkostni pogreški, le logična in naravna posledica nekdanjega laškega gospodarstva v dotičnih občinah, ko morajo naši zastopi prevzemati občine v skrajnem neredu — brez inventarjev, brez računov. Kakor rečeno: o takih, nesamozakriviljenih nedostatkih od strani naših občin so silno strogi in vestni gospóda v dež. odboru in po uredništvih laških listov, o dogodkih pa, kakoršen je oni v Motovunu, molče in ne kličejo ne po razpuščenju, ne po komisarju!

Vemo tudi, da gospódo ne ženira ni malo, naj mi kričimo kakor hočemo, in malo je nade, da bi poreško glasilo ugodilo gornji želji „Naše Sloga“; toda beležiti treba vendar take stvari našemu ljudstvu v pouk, sosebno pa onim ljudem v naši stranki, ki se le preradi zgražajo radi vsake malenkosti in obsojajo — svojo lastno stranko. Dá, rojaki: zapomnite si ta motovunski slučaj v pouk, kako se včasih upravljajo laške občine.

Stoletnica slovenskega časnikarstva. Pesnik A. Askerc je objavil v „Sl. N.“ članek o stoletnici slovenskega časnikarstva V tem članku opozarja, da bode dne 4. januarja 1897. izpolnjenih 100 let, odkar je slavni naš Valentin Vodnik pričel izdavat „Ljubljanske Novice“. Le-te so izhajale do leta 1800., potem pa dolgih 43 let ni bilo nobenega slovenskega časopisa, t. j. do Bleiweisovih „Novic“. (1843). — Askerc predlaga na dan stoletnice sestanek slovenskih časnikarjev v Ljubljani.

Veliki koncert „Slov. pevskega društva“. Sinoči je bila v telovadnici „Sokolovi“ glavna skušnja, na kateri je sodeloval tudi vojaški orkester. Sedanji mešan zbor „Slov. pevskega društva“ sestavlja res krasen ensemble, na katerem moramo le čestitati g. pevovodja Bartelu. Na tej skušnji smo se uverili, da se jutranji koncert, po uvrščenju Hubadovih „Narodnih pesnij“ na program, povspne do znamenitega dogodka v pevske življenju tržaških Slovencev. Mi ne vemo reči drugoga, nego: pridi, kdor hoče prav spoznati vso milobo slovenske narodne pesmi!

Utemeljena leta 1859.

Trgovina z vinom na drobno in na debelo

tvrdke Frane Radič-a

v Bolu, v Dalmaciji.

priporoča svojo odlikovano zalogo naravnega vina črnega in rudečega (šiler) Grozdje trga v svojih vinogradih, tlači isto največo opreznostjo ter pripravlja po najracionalnejši metodi moderne ojnologije. Narobe vsprejemajo se od 10 litrov naprej proti gotovini franke Bol. — Do 20 litrov pošilja se v steklenicah, a od 20 litrov naprej v sodčkih proti povnitvi istih na stroške stranke. Cene najugodnejše

Iz Hrvatske nam pišejo: Gospod urednik! Z največjim veseljem čitamo v predelih Vašega cenjenega lista, kakó se lepo vrši shod za shodom po naši okolici in kako navdušeno in jednoglasno se sprejemajo predložene resolucije. Da, to mora človeka veseliti, ko vidi, da je prišlo tudi naše ljudstvo do spoznanja, da moramo živeti tudi mi. Naj le trdé Lahoni, da so tu le dva, trije „avvocati calati piu dalle montagne“, to nas ne moti; oni ne znajo najbrže, da je vsa inteligencija okolice, kar je naobraženega, imovitega, v našem narodnem taboru — izvzemši le par magistratovih kukavic. — Le žal, da so oni okoličani, ki so izšolani, po takih službah, da ne morejo in ne smejo udeleževati se teh zborov, a da se drugi zopet morajo klatariti po svetu, da si poskrbe vsakdanjega kruha, mesto da bi jim dali službe v domovini, kjer bi lahko koristili svojemu narodu in tudi širji domovini. A naš magistrat daje službe raje tujim, iz lačne škornje privandranim, tu udomovljenim in nesposobnim Lahonom, nego domačemu, izšolanemu, pridnemu in sposobnemu okoličanu.

No, hvala Bogu, sedaj mislim, da lahko mi njim zapišemo „lasse pur che i canti e subi“; naše ljudstvo pride vendar enkrat do spoznanja, da smo i mi ustvarjeni od Boga, da pripadajo tudi nam one pravice, kakor njim.

Okoličanom pa kličem: ne vdajmo se! Bodečnost je naša. Oni nas morajo priznati jednokopravnimi; mi plačujemo kakor oni, mi smo pripravljeni gotovo bolj nego oni, dati svojo kri za domovino; radi tega nas oni morajo spoštovati, morajo spoštovati naš jezik, kakor spoštujemo mi njihovega in vse druge. Mi imamo očeta, vladarja naše mile domovine Avstrije, ki spoštuje, čista naš jezik. Nastopna mala dogodbica uaj Vam priča tudi o tem. Na letošnjih vojaških cesarskih vajah bilo je zbranih ob hrvatski meji blizu 80 tisoč mož. Naš mogočni vladar, najvišji poveljnik vojske, cesar Fran Josip, ogledoval si je razne polke in prišla je vrsta tudi na naš domači polk št. 97, v katerem je nad tri četrtine Slovanov. Ko ga je obvestil general o tem in ko je jahal mimo nas, postavili smo in naokrogili svoja slovenska prsa, gledaje ga čvrsto v obraz, češ, evo tu, milostljivi oče, naša slovenska železna, slovenska prsa, vedno pripravljena za blagor domovine ter v obrambo poglavarja iste. To je jako ugajalo našemu prevzitemu vladarju, pohvalil je vsako kompanijo jahaje mimo nje, in sicer najpopred nemški, a potem slovenski: „sehr gut“, „dobro, dobro, prav dobro“. Da, kakó nam je zalesketalo oko veselja, vzplamtelo srce, začuvši iz ust našega najvišjega pohvalo v materinem millem nam jeziku. Tudi tu sem slišal vsklikniti Italijana: „das war ganz überflüssig“ (to je bile odveč), ali kaj morejo oni proti najvišji volji?! Naš milostljivi cesar in oče govoril nam je v našem materinem jeziku, on spoštuje naš jezik, on ga priznava celó tam, kjer ne sme biti jezikovne razlike, on sam zna, da smo mi vneti vojaki, vneti za domovino, a drugi bi nam hoteli vzkratiti te pravice, drugi nočejo priznati našega jezika; dá, smešijo nas, zaničujejo nas in kje — kje? Na naši zemlji — kjer je bil in bode vedno naš dom.

Mi smo zvesti državljani, spoštujemo druge narode, plačujemo ravno tako, kakor plačujejo oni, dajemo vojakov še v večji meri, nego oni; radi tega zahtevamo tudi mi, da nam dajo naše pravice, da spoštujejo ono, kar nam je najmilejše, najdražje. Šu enkrat torej, okoličani: le složno in na delo — vsi smo z Vami! I. S. Fojačev.

Izpred porotnega sodišča. Predvčerajšnjem je bila pred tukajšnjem porotnim sodiščem razprava zaradi ubojstva. Obtožen je bil 38letni stukatér Cezar Piccirilli iz Rima, da je dne 20. oktobra t. l. na Voloskem zabodel svojega tovariša Ambroža Reali z bodalom, prizadevši mu rano, vsled katere je Reali umrl po nekaj dneh. Vzrok prepiru pa so bila neprestana očitavanja, s katerimi so bili Reali in drugi delavci dražili Piccirillija, ker je bil le-ta delal na praznik vnebovzetja Marije Device.

Porotniki so soglasno potrdili stavljeni jim vprašanji gledé ubojstva in nošenja prepovedanega orožja (bodala), vsled česar je sodišče obsodilo Piccirillija na tri leta in pol težke ječe ter na izgon iz Avstrije po prestani kazni.

Včeraj je bila razprava proti 60l. Katerini udovi Bernardi, rojeni Sulic iz Štorij pristojni v Trzič, obtoženi goljufije. Ta stara grešnica je osleparila branjevko Uršo udovo Gruden za okroglih 1000 gld. Poblize o tej razpravi sporočimo v današnjem večernem izdanju.

Danes bode zadnja razprava v sedanjem porotnem zasedanju. Obtoženi so Bertin, Berti in Fitz radi goljufije, stercene na škodo raznim trgovskim tvrdkam.

Legár v Pulju. Glasom iz Pulja došlih najnovejših poročil se epidemija ni umaknila ni za las, kljubu vsem zdravstvenim naredbam oblastnih. Kakor že javljeno, sti obe bolnišnici prenapolnjeni, a vsaki dan oboli na novo okolo 50—80 oseb. — Pomorski zdravnik dr. Matoušek, ki je bil v bolnišnici bolan za legárjem, skočil je raz okno v II nadstropju na tlak. Ubil se je. Siromaku se je bilo v mrzlici mešalo v glavi ter je v svoji domišljiji videl kdo zna kakšna strašila, katerim je hotel uiti.

Reenica — ali sanje? Poljski listi prinašajo razgovor, ki ga je baje imel ruski veliki knez Nikola Nikolajevič v neki dunajski gostilni s svojimi sosedi pri mizi. Pravijo, da je hotel veliki knez za časa svojega bivanja na Dunaju živeti neprisiljeno in po meščansko. Obiskoval je zabavišča in se po gostilnah živahno razgovarjal s svojimi sosedi. Nekega dne je v gostilni sedel poleg dveh ulanskih častnikov. Ko je doznal, da sta Poljaka, dal jima je roko in rekel: „Znam dobro, da so Poljaki v Galiciji verni podaniki. Jaz bi le želel, da bi bilo tako tudi pri nas v Rusiji!“ Na to je odgovoril eden izmed častnikov: „Oprostite carska Visokost; to je zavisno le od promembe ruske politike. Mi Poljaki znamo biti hvaležni na izkazanih nam dobrotah“. Ne znamo, da-li je res vse tako.

Strelna v decembru. Iz Broda-Moravice pišejo, da je bila po noči od 6. na 7. t. m. tam strašna nevihta. Zajedno se je bliskalo in gromelo kakor v juliju. Dvakrat je udarila strelna, toda na vso srečo ni povzročila nikakoršne škode.

Iz Afrike — v zapor. Včeraj se je predstavil tukajšnji policiji 30letni natak Josip Mosettig iz Gorice, izjavivši, da nima ne službe ne denarja. Vrli natakar se je vrnil „suh“ iz Afrike, kamor je bil šel menda pomagat Italijanom, da so nkrtili Menelika. S policije so ga poslali v zapor. Žalostna slava!

Velika mesta. Najnovejši statistički podatki kažejo, da je samo jedno mesto na svetu, katero ima preko 4 milijone prebivalcev, to je: London. To orjaško mesto ima 4,211.000 duš. Pariz ima 2,447.000 prebivalcev, Berlin 1,579.000, Dunaj 1,364.000, Bruselj 471.000, Kodanj 375.000, Madrid 470.000, Atene 107.000, Tokio 2,552.000, Peking 1,650.000, Rio Janeiro 500.000, Kairo 375.000, New York 1,171.000, Bombay 800.000, Lizbona 265.000, Buenos Ayres 544.000, Bukarešta 221.000, Peterburg 929.000, Carigrad 884.000, Rim in Milan po 400.000, Neapelj nekaj preko 500.000, Palermo in Genova preko 200.000, Praga, Trst, Florenca, Benetke preko 100.000 itd. — Preko 800.000 prebivalcev imajo 4 mesta, preko 700.000 jedno, preko 500.000 devet, 17 mest ima preko 400.000 prebivalcev, 12 preko 300.000, 41 preko 200.000 in 118 preko 100.000.

Koledar. Danes (12.): Sinezij, mučenec; Kolomb, spozn. — Jutri (13.): III. adventna nedelja. Lucija, devica, muč. — V ponedeljek (14.): Spiridijon, škof; Nikazij, škof. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 7. uri 34 min., zatoni ob 4. uri 11 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 9 stop., ob 2 pop. 12½ stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 10. V občinskem svetu je prijavil župan, da sta cesar in cesarica darovala 6000 gld. za uboge.

Dunaj 11. Zbornica poslancev je pričela podrobno razpravo o proračunu in je vsprejela nespremenjeno poglavje „najvišji dvor“ in „kabinetna kancelija“. Na to je pričela razprava o poglavjih „državni zbor“ in „državno sodišče“.

Bremen 10. Glasom došlih vesti se je potopil parnik „Salice“ blizu Villaguarzia. Parnik je imel 66 mož posadke in 210 potnikov. Med poslednjimi jih je bilo 35 iz Galicije. Boje se, da so se pogubili vsi.

San Remo 10. Danes je umrl tu Alfred Nobel, iznajditelj dinamita.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Antimpasta. Pšenica za jesen — — — — — za spomlad 1898 6.08 do 8.09 Oves za spomlad 5.92—5.93. Rž za spomlad 6.75—6.77. Koruza za maj-juni 1897. 3.98-3.97 Pšenica, nova od 70 kil. f. 8.25 8.80 od 75 kil. 8.35—8.40. od 80 kil. f. 8.45—8.50 od 81. kil. f. 8.50 8.85, od 82 kil. for. 8.65 8.70. Ječmen 6.10—8.— prosa 5.65 6.10.

Pšenica: Slabe ponudbe in srednje povpraševanje, trg mlačen. Prodaja 12000 met. stot. — Vreme: lepo. **Praga.** Nerahurani sladkor for. 11.90, november-december 12.10.

Praga. Centrifugat novi, postavljene v Trst s carino vred. odpošiljatelj precej f. 33.50 33.75 Concasse 34.50—34.75 Čavornji 36.— — — — — V glavah sodih 37.— — — — — **Barro.** Kava Santos good average za december 60.50 za april 61.— stalno.

Hamburg. Santos good average za december 49.50 za marec 1897. f. 50.75, za september 51.75. mirneje.

Dunajska borza 11. decembra 1897

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.35	101.35
„ „ v srebru	101.85	101.40
Avstrijska renta v glatu	122.65	122.70
„ „ v kronah	100.75	100.80
Kreditno škatlo	365.25	368.50
London 10 let.	119.90	119.95
Napoleoni	9.53½	9.54
20 mark	11.77	11.78
100 ital. lir	45.50	45.40

Broj 3567

Razpis natječaja.

U smislu zaključka občinskog zastupstva od 1. decembra 1896. ima se kod podpisanoga popuniti mesto

občinskoga blagajnika

sa plačom godišnjih 500 forinti, koje se prima u mesečnih anticipatnih obrocih sa izgledom povišenja plaće na 600 for.

Od molitelja traži se: neporočnost, podpuna sposobnost u blagajničkih poslovih u hrvatskom kao uredovnom jeziku.

Prednost dati će se onomu, koji se izkaže, da je jurve u istom svojstvu služio ili služi.

Imenovani ima položiti kauciju u gotovom ili u javnih papirih do iznosa godišnje plaće.

Molbe imaju se podnesti podpisanom do dana 15. decembra o. g., a imenovani imati će. da nastupi službu najdulje do konca tekuće godine.

Glavarstvo občine

Kastav 1. decembra 1896.

Glavar:

M. Jelušić.

Bratje Ribarić, izdelovatelj oglja v sv. Petru, priporočajo svoju zalogo v Trstu: **Via Fondares št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonna 2, Piazzetta Cordatutti 2.** z uходом tudi v ulici **Torrente** po najnižjih cenah. Ogije I. kakovosti, karbonina, kok, drva na metre itd. Naročbe se spremljejo tudi z dopisnicu.

Via Nuova na vogalu via S. Lazzaro. Nove naročbe najmodernejšega blaga za zimsko sezono so nam uže prisle in so: Flanela, sukno, volnene tkanine za gospe in gospode. Veliki izbor ovratnikov in ovratnic vsakovrstne barve in velikosti.

Zaloga vsakovrstnih potreb za šivilje, krojače in kitničarke. Uzorci na zahtevo franco. Blago se razšilja poštino pristo. Za mnogobrojni obisk tako meščanom, okoličanom in za najnim naročnikom se priporočata udana **Aite & Zadnik.**

Narodnjakinje!

Dovoljujem si Vas opozoriti na svoje veliko skladišče oglja, drv, premoga in koksa v ulici **S. Zaccaria št. 1** (mej ulicama Chiozza in farneto).

Ker izdelujem od navedenih predmetov nekatere na lastno režijo, nekatere pa sem si nabavil pod najugodnejšimi okolnostmi, prepričan sem, da vas zamorem v vsakem obziru zadovoljiti.

Jamčim za točno postrežbo in poštene vago ter se priporočam z vso

udanostjo

Vekoslav Grebeno.

ANTON ZIGOJ

brivec v Trstu, ulica Stadion št. 1 (v hiši g. F. Žitka) se priporoča najlepše slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Ima na razpolago vsakovrstne vonjave.

Borzni trg št. 14. Sedanja razstava: Sijajno potovanje preko Milana in Turina; oglej na Ast; Moncalieri in otok Cantone. Ustoppina 20 novč. otroci 10 nov.

Praško domače mazilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani tane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. — **V puščah po 35 in 25 nč. Po pošti 6 nč. več.**

Razpošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.

B. Fragner,

lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi

Mala stran, vogel Spornerejeve ulice 203.